

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Περίληψη

Ο Οδηγός αυτός περιγράφει τη διαδικασία έναρξης / εκπόνησης / κατάθεσης / εξέτασης και παρουσίασης των Πτυχιακών Εργασιών. Οι εργασίες αυτές θα πρέπει να έχουν τυπικό και ουσιαστικό κύρος, να συνεισφέρουν στην επιστημονική γνώση και να προβάλλουν το έργο που επιτελείται στα πλαίσια του Προγράμματος Σπουδών στην ελληνική αλλά και στη διεθνή επιστημονική και επιχειρηματική κοινότητα.

Σκοπός του παρόντος οδηγού είναι να βοηθήσει τους σπουδαστές στην κατανόηση του στόχου που προσπαθούν να επιτύχουν μέσω της συγγραφής των εργασιών καθώς επίσης και η επίτευξη καλής επικοινωνίας με τον επιβλέποντα καθηγητή. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού, καταγράφονται τα κριτήρια αξιολόγησης των εργασιών, δίδονται κατευθύνσεις για τον τρόπο συγγραφής και αναλύονται με λεπτομέρεια 6 βασικά κεφάλαια (εισαγωγή, μελέτη σχετικής βιβλιογραφίας, θεωρητικό υπόβαθρο, μεθοδολογία, ανάλυση δεδομένων, συμπεράσματα / προτάσεις) μιας εργασίας.

Ο οδηγός προσπαθεί να καλύψει τα περισσότερα θέματα που έχουν σχέση με την εκπόνηση των πτυχιακών εργασιών. Στην περίπτωση που ανακύψουν ζητήματα τα οποία δεν καλύπτονται από τον παρόντα οδηγό, οι σχετικές αποφάσεις θα λαμβάνονται από τον επιβλέποντα καθηγητή.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κάτω από ιδανικές συνθήκες, η έρευνα για την εκπόνηση μιας πτυχιακής εργασίας θα πρέπει:

- ✓ να παρουσιάζει επιστημονική πρωτοτυπία (π.χ. να είναι δυνατό να οδηγήσει είτε στην υποβολή επιστημονικής δημοσίευσης σε αναγνωρισμένο περιοδικό, είτε σε επιστημονική ανακοίνωση σε διεθνές ή εθνικό συνέδριο που εκδίδει πρακτικά).

- ✓ να είναι κατανοητή και να οδηγεί σε ενδιαφέροντα αποτελέσματα και στη συγγραφή της εργασίας στον συντομότερο δυνατόν χρόνο.
- ✓ να στηρίζεται σε δεδομένα η αξιοπιστία των οποίων είναι δυνατόν να ελεγχθεί εύκολα.
- ✓ να δημιουργεί τις προϋποθέσεις μελλοντικής έρευνας πάνω στην συγκεκριμένη περιοχή.
- ✓ να εμπλουτίζει το γνωσιολογικό υπόβαθρο του συγγραφέα με κατάλληλο τρόπο, ώστε να διευκολύνεται στις επαγγελματικές επιδιώξεις του.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Το αργότερο με το πέρας του Ζ' εξαμήνου σπουδών, οι σπουδαστές πρέπει να επισκεφθούν τα γραφεία των διδασκόντων και να ανταλλάξουν απόψεις σχετικά με ερευνητικά πεδία στα οποία θα μπορούσαν να εκπονήσουν τις διπλωματικές εργασίες τους. Τα θέματα των εργασιών θα πρέπει να ορίζονται με κριτήρια (i) τη συνάφεια με το αντικείμενο του Προγράμματος Σπουδών, (ii) τη συμβολή στην ανάπτυξη νέων ερευνητικών περιοχών και (iii) την πρωτοτυπία στη μεθοδολογική προσέγγιση ή τον εμπλουτισμό του γνωστικού αντικείμενου. Επίσης, είναι δυνατόν και οι ίδιοι οι σπουδαστές, μετά από συνεννόηση με τον αντίστοιχο διδάσκοντα, να προτείνουν ένα θέμα προς μελέτη και έρευνα. Μόλις προσδιορισθεί το αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας, ο σπουδαστής συμπληρώνει σχετική αίτηση η οποία υπογράφεται και από τον εποπτεύοντα και κατατίθεται στη Γραμματεία.

Μόλις οι σπουδαστές προσδιορίσουν το θέμα της διπλωματικής τους εργασίας, υποβάλλουν ένα σχέδιο έρευνας (research protocol) και το χρονοδιάγραμμα (time plan) εκπόνησης της εργασίας τους. **(Το περιμένω από ΟΛΟΥΣ!!)**. Το σχέδιο και το ακριβές χρονοδιάγραμμα θα πρέπει να εγκριθεί προτού ο σπουδαστής προχωρήσει στην καθαρά ερευνητική εργασία.

Το σχέδιο έρευνας θα πρέπει να περιλαμβάνει τον τίτλο της εργασίας, μια σύντομη εισαγωγή έκτασης μισής σελίδας Α4 με τους λόγους επιλογής του συγκεκριμένου θέματος και την υπάρχουσα κατάσταση βάσει της βιβλιογραφίας, τους στόχους της έρευνας, την μεθοδολογία υλοποίησης της έρευνας (επιλογή δείγματος, εργαλείο διεξαγωγής της έρευνας, τρόπος συλλογής στοιχείων), τον προτεινόμενο τρόπο ανάλυσης των στοιχείων (στατιστικές τεχνικές, ποιοτική ανάλυση, κ.ά.) και πλήρη καταγραφή της βιβλιογραφίας που τυχόν χρησιμοποιήθηκε για αυτό το σχέδιο έρευνας.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η εκπόνηση εργασιών υψηλής ποιότητας, πρέπει να υπάρχει συνεχής συνεργασία του σπουδαστή με τον επιβλέποντα καθηγητή, ο οποίος παρακολουθεί την πορεία εκπόνησης της εργασίας, καθοδηγεί τον σπουδαστή και πιστοποιεί την επιτυχία

ολοκλήρωση της εργασίας. Οι φοιτητές θα πρέπει να συναντούνται με τον επιβλέποντα τη διπλωματική τους εργασία σε τακτά χρονικά διαστήματα προκειμένου να διαπιστώνεται ο βαθμός προόδου της εργασίας και να λαμβάνουν σχόλια αναφορικά με σημεία που πιθανώς χρειάζονται αλλαγές. **Οι φοιτητές δεν θα πρέπει να περιμένουν από τον επιβλέποντα διδάσκοντα να επικοινωνήσει μαζί τους. Είναι δική τους ευθύνη και δικαίωμα.**

Εάν οι σπουδαστές ακολουθήσουν τις παρακάτω συμβουλές, θα πρέπει να είναι σίγουροι ότι καλύπτουν τις απαιτήσεις της πτυχιακής εργασίας:

- σαφώς προσδιορισμένη συμβολή στην επιστήμη είτε διαμέσου της διεξαγωγής μιας πρωτότυπης έρευνας είτε διαμέσου του ελέγχου ιδεών και θεωριών. Αυτό, συνήθως, αποτελεί το σημαντικότερο κριτήριο αξιολόγησης μιας πτυχιακής εργασίας
- επαρκής ερευνητική μεθοδολογία και χρήση κατάλληλων τεχνικών συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων
- άρτια γνώση του αντικειμένου, συμπεριλαμβανομένης και της δυνατότητας κριτικής θεώρησης ήδη δημοσιευμένων ερευνητικών εργασιών
- ένταξη της συγκεκριμένης μελέτης στο ευρύτερο γνωσιολογικό πεδίο.

Οι εργασίες θα πρέπει να ετοιμαστούν βάσει των παρακάτω προδιαγραφών (αποκλίσεις επιτρέπονται μόνο μετά από συνεννόηση με τον επιβλέποντα):

- το κείμενο θα πρέπει να είναι γραμμένο στην ελληνική γλώσσα και δακτυλογραφημένο σε 1,5 διάστημα
- θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί λευκό χαρτί διαστάσεων A4
- η γραμματοσειρά που θα χρησιμοποιηθεί θα πρέπει να είναι Times New Roman 12pt
- τα περιθώρια σε κάθε σελίδα θα πρέπει να είναι 30mm στην δεμένη πλευρά, 25mm στην άδετη πλευρά, 25mm στην κορυφή της σελίδας και 25mm στην βάση της σελίδας

Γλωσσάριο

Επεξήγηση των συντομογραφιών, συμβόλων και τεχνικών όρων που αναφέρονται στη διπλωματική εργασία.

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

Στην εισαγωγή αναφέρεται η περιγραφή του ερευνητικού προβλήματος, ο σκοπός εκπόνησης της εργασίας, το ενδιαφέρον του θέματος και ο τρόπος με τον οποίο η εργασία αυτή είναι δομημένη.

Κεφάλαιο 2: Βιβλιογραφική Ανασκόπηση

Το κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνει ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας και υποδεικνύονται τα τυχόν υπάρχοντα κενά τα οποία δικαιολογούν την εκπόνηση της συγκεκριμένης εργασίας.

Κεφάλαιο 3: Θεωρητικό Υπόβαθρο

Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρεται το θεωρητικό υπόβαθρο και όλες οι υπόλοιπες πληροφορίες και στοιχεία που είναι απαραίτητα για την κατανόηση του θέματος.

Κεφάλαιο 4: Μεθοδολογία

Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρεται λεπτομερώς ο τρόπος με τον οποίο έγινε η επιλογή του ερευνητικού πληθυσμού, η αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος, το είδος της έρευνας (π.χ. εξερευνητική/περιγραφική/αιτιολογική), και ο τρόπος με τον οποίο διεξήχθη (π.χ. ποσοτική/ποιοτική, τρόπος συλλογής πρωτογενών/δευτερογενών στοιχείων). Επίσης, θα πρέπει να εξηγείται ο λόγος για τον οποίο επιλέγη η συγκεκριμένη μεθοδολογία.

Κεφάλαιο 5: Ανάλυση των Στοιχείων

Περιγράφονται οι στατιστικές μέθοδοι με τις οποίες αναλύθηκαν τα συλλεχθέντα στοιχεία και γίνεται μια παρουσίαση των κυριότερων αποτελεσμάτων που προέκυψαν.

Κεφάλαιο 6: Συμπεράσματα και Προτάσεις

Ερμηνεύονται τα αποτελέσματα, καταγράφονται τα κυριότερα συμπεράσματα, παρουσιάζονται οι περιορισμοί της εργασίας και παρατίθενται προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

Βιβλιογραφία

Κατάλογος με τη βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε προκειμένου να εκπονηθεί αυτή η διπλωματική εργασία. Όλη η βιβλιογραφία που αναφέρεται θα πρέπει να υπάρχει και μέσα στο κυρίως κείμενο της εργασίας. Συνιστάται η χρήση του Harvard style.

Παράρτημα

Περιέχει πληροφορίες χρήσιμες, αλλά όχι απαραίτητες, στην κατανόηση της διπλωματικής εργασίας. Συνήθως, περιλαμβάνει αντίγραφο ερωτηματολογίου, μακροσκελείς πίνακες,

νομολογίες, κ.ά. Τα παραρτήματα θα πρέπει να είναι αριθμημένα και να γίνεται σαφής αναφορά τους μέσα στο κείμενο (π.χ. Παράρτημα 1, Παράρτημα 2, κ.λ.π.)

Με το πέρας της εργασίας, ο υποψήφιος υποβάλει αντίτυπο στον επιβλέποντα καθηγητή. Το κόστος δακτυλογράφησης και βιβλιοδεσίας επιβαρύνει τον σπουδαστή.

Πνευματικά δικαιώματα

Τα πνευματικά δικαιώματα χρησιμοποίησης του μη πρωτότυπου υλικού της εργασίας ανήκουν στο σπουδαστή και το επιβλέπον μέλος εις ολόκληρον, δηλαδή εκάτερος μπορεί να κάνει χρήση αυτών χωρίς τη συναίνεση του άλλου. Τα πνευματικά δικαιώματα χρησιμοποίησης του πρωτότυπου μέρους διπλωματικής εργασίας ανήκουν στον σπουδαστή και τον επιβλέποντα από κοινού, δηλαδή δεν μπορεί ο ένας από τους δύο να κάνει χρήση αυτού χωρίς τη συναίνεση του άλλου. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η δημοσίευση του πρωτότυπου μέρους της εργασίας σε επιστημονικό περιοδικό ή πρακτικά συνεδρίου από τον ένα εκ των δύο, με την προϋπόθεση ότι αναφέρονται τα ονόματα και των δύο ως συν-συγγραφέων. Στην περίπτωση αυτή, προηγείται γραπτή ενημέρωση του μη συμμετέχοντα στη συγγραφή του επιστημονικού άρθρου. Δεν επιτρέπεται η κατά οποιοδήποτε τρόπο δημοσιοποίηση υλικού το οποίο έχει δηλωθεί εγγράφως ως απόρρητο.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της πτυχιακής εργασίας, ο επιβλέπων καθηγητής προτείνει τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, τον τόπο και την ημερομηνία εξέτασης. Με πράξη ορίζεται η εξεταστική επιτροπή και η Γραμματεία κοινοποιεί την πράξη αυτή στους ενδιαφερόμενους. Ο σπουδαστής παρουσιάζει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής τα κύρια σημεία της εργασίας του και τα βασικά συμπεράσματα που προκύπτουν από αυτή. Ένα από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής μπορεί να είναι ερευνητής ερευνητικού κέντρου (Δημόκριτος, ΕΚΘΕ) ή/και ειδικός επιστήμονας αναγνωρισμένου κύρους. Η παρουσίαση διπλωματικών εργασιών που παρουσιάζουν ευρύτερο ενδιαφέρον είναι δυνατόν να γίνει ενώπιον κοινού, μετά από πρόταση του επιβλέποντα. Αμέσως μετά την παρουσίαση, συνεδριάζει η εξεταστική επιτροπή η οποία μετά από σχετική συζήτηση / αξιολόγηση αποφαινεται ότι:

- ο υποψήφιος αποκτά άμεσα τον τίτλο χωρίς περαιτέρω εξέταση, ή

- ο υποψήφιος θα αποκτήσει τον τίτλο μετά την ολοκλήρωση βελτιώσεων σε περιορισμένη έκταση, ή
- ο υποψήφιος θα αποκτήσει τον τίτλο μετά την διενέργεια ουσιαστικών βελτιώσεων στην εργασία, ή
- ο υποψήφιος θα πρέπει, μετά την πάροδο επαρκούς περιόδου μελέτης και έρευνας, να υποβάλει ξανά την εργασία, ή
- ο υποψήφιος θα πρέπει να υποβληθεί σε προφορική εξέταση (σε εξαιρετικές περιπτώσεις) για να διαπιστωθεί η επάρκεια της εργασίας του, ή
- δεν πρέπει να δοθεί τίτλος στον υποψήφιο.

Μετά την αξιολόγηση της εργασίας, ο σπουδαστής θα πρέπει να προβεί σε τυχόν τελευταίες διορθώσεις και στη συνέχεια να παραδώσει τρία επίσημα δεμένα αντίτυπα της εργασίας καθώς και την εργασία σε ηλεκτρονική μορφή. Ένα από τα αντίτυπα της εργασίας καθώς και η ηλεκτρονική της μορφή θα παραμείνουν στη Βιβλιοθήκη.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΩΝ

Το Δίπλωμα δεν απονέμεται στον σπουδαστή εάν δεν έχουν παραδοθεί τα τρία δεμένα αντίτυπα της εργασίας καθώς και η εργασία σε ηλεκτρονική μορφή.